

Załącznik nr 3 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie,
z dnia 2024 r.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis
		Istniejące	Potencjalne	
1.	3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculion fluitantis</i>	1) H01.03 – inne zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych 2) H01.05 – rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem 3) H02.06 – rozproszone zanieczyszczenie wód podziemnych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem 4) J02.05.05 – niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy		<p>Ad. 1-3. Zanieczyszczenia wód z różnych źródeł skutkują już obecnie podwyższoną zawartością fosforu i azotanów w wodach rzeki na wysokości Niemicy. Parametry fizykochemiczne wody wskazują na pochodzenie zanieczyszczeń ze źródeł punktowych w Niemcy lub blisko powyżej niej, jak również na podwyższoną zawartość fosforu ogólnego w wodach podziemnych i powierzchniowych całej zlewni (co sugeruje pochodzenie ze źródeł rozproszonych pochodzących z gospodarki rolnej).</p> <p>Ad. 4. Jazy i progi: w Niemicy, w Kusiczkach (pod mostem, oraz powyżej mostu na ujęciu wody dla gospodarstwa rybackiego) przerywają ciągłość ciek. Mimo braku bezpośredniego wpływu na wskaźniki stanu ochrony siedliska, pogarszają jego jakość z punktu widzenia podtrzymywania specyficznej dla siedliska różnorodności biologicznej (w szczególności ichtiofauny). Ewentualna budowa nowych progów, lub przebudowa istniejących w sposób pogarszający ich drożność lub tworzący cofkę wody stojącej, pogłębiały to zagrożenie.</p>
			1) J02.05 – modyfikowanie funkcjonowania wód 2) J02.03.02 – regulowanie, (prostowanie) koryt rzecznych 3) J02.07 – pobór wód z wód podziemnych	<p>Ad. 1. Koryto Bielawy oraz innych naturalnych cieków może być potencjalnie modyfikowane przez tzw. prace utrzymaniowe. Nieuzasadnione merytorycznie, nie poparte rzetelnymi przedmiotami i analizami zabiegi usuwania roślinności z dna oraz z brzegów, usuwania powalonych drzew, rumoszu drzewnego i innych przeszkód naturalnych oraz odmulanie koryta rzeki (jak zakłada to Plan utrzymania wód na obszarze RZGW w Szczecinie na odcinku km 0 – 10 km, czyli od ujścia w górę aż po Sierakowski Most), stanowiłoby dewastację siedliska i bezpośrednio pogarszałoby stan jego ochrony.</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis
		Istniejące	Potencjalne	
			4) A – rolnictwo 5) B02 – gospodarka leśna 6) M01.02 - susze i zmniejszenie opadów	<p>Ad. 2. Ewentualne próby odcinkowego kształtowania przekroju podłużnego i poprzecznego (regulacje) Bielawy i innych naturalnych cieków, w szczególności próby zapobiegania erozji bocznej i przywracania cieków do granic działki ewidencyjnej, pogarszałyby jakość hydromorfologiczną cieków, co stanowiłoby negatywne oddziaływanie na ważny wskaźnik stanu ochrony siedliska.</p> <p>Ad. 3. Ewentualne modyfikowanie zasilania źródłiskowego, w szczególności przez pobory z wód podziemnych, ale także przez inne naruszenia podziemnych warstw wodonośnych (nie tylko w granicach obszaru Natura 2000), negatywnie wpływałoby na ekosystem rzeki, silnie zależny od zasilania źródłiskowego.</p> <p>Ad. 4-5. Rolnictwo i gospodarka leśna byłyby potencjalnymi zagrożeniami, gdyby były realizowane tuż przy brzegach rzeki, albo na zasilających je źródłiskach, powodując niszczenie strefy brzegowej rzeki albo źródlisk. Drzewostany przy rzece nie są wprowadzone w aktualnym planie urządzenia lasu zaplanowane do użytkowania, ale zdarza się, że bardziej oddalone źródłiska (zarówno na terenie PGW LP jak i na gruntach innej własności) mogą być niszczone przy okazji wykonywania zabiegów gospodarczych.</p> <p>Ad. 6. Utrzymujące się uciążliwe susze mogą doprowadzić do obniżenia poziomów wód gruntowych i powierzchniowych.</p>
2.	6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	1) A03.01 – intensywne koszenie lub intensyfikacja koszenia 2) A03.03 – zaniechanie/brak koszenia 3) K02.01 – zmiana składu gatunkowego (sukcesja)		Ad. 1-3. Zagrożeniem dla łąk jest z jednej strony intensyfikacja ich użytkowania, związana m. in. z podsiewaniem (A03.01), a z drugiej strony – zaprzestaniem koszenia (A03.03) - co z kolei powoduje niekorzystne zmiany w składzie gatunkowym oraz zarastanie i ubożenie runi w wyniku sukcesji (K02.01).
			1) B01 – zalesianie terenów otwartych 2) A02.03 – przekształcenia w grunty orne 3) E01 – tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane	Ad. 1-3. Potencjalnym zagrożeniem dla łąk jest ich całkowite przekształcanie, np. w wyniku zabudowy (E01), zalesiania (B01), przekształcania w grunty orne (A02.03).
3.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe	1) J02.01.02 – osuszanie terenów morskich,		Ad. 1. Niektóre młaki źródłiskowe w obszarze stanowią tylko pozostałość dużego torfowiska źródłiskowego, zniszczonego przez odwodnienie –

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis
		Istniejące	Potencjalne	
	o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	<p>ujściowych, bagiennych</p> <p>2) K02.01 – zmiana składu gatunkowego (sukcesja)</p> <p>3) I02 –problematyczne gatunki rodzime</p> <p>4) J03.01 – zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska</p> <p>5) M01.02- susze i zmniejszenie opadów</p>		<p>rozcłonkowanie rowami. Istniejące rowy wciąż fragmentują i drenują torfowisko w nieodwracalny sposób, sprawiając że potencjał roślinności typowej dla torfowisk alkalicznych nie ujawnia się w pełni.</p> <p>Ad. 2. Ekspansja trzciny, szuwarowych turzyc, pokrzywy, trzęślice, zarastanie siedliska przez krzewy i drzewa.</p> <p>Ad. 3. Stwierdzono podwyższony udział następujących rodzimych gatunków: <i>Urtica dioica</i>, <i>Phragmites australis</i>, <i>Salix cinerea</i>, <i>Alnus glutinosa</i>, <i>Acer pseudoplatanus</i>, <i>Filipendula ulmaria</i>.</p> <p>Ad. 4. Kadłubowy skład florystyczny zbiorowiska (warstwy zielnej oraz mszystej).</p> <p>Ad. 5. Przesuszanie się siedliska na skutek susz i braku opadów.</p>
			<p>1) J02.05 – modyfikowanie funkcjonowania wód</p> <p>2) J02.07 – pobór wód z wód podziemnych</p> <p>3) K02- ewolucja biocenotyczna, sukcesja</p> <p>4) G05.07 – niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak</p>	<p>Ad. 1-2. Ewentualne modyfikowanie zasilania źródłiskowego, w szczególności przez pobory z wód podziemnych, ale także przez inne naruszenia podziemnych warstw wodonośnych, negatywnie wpływałoby na ekosystemy młak źródłiskowych. Zalicza się tu także konserwację i odtwarzanie rowów melioracyjnych.</p> <p>Ad. 3. Potencjalnym zagrożeniem dla niektórych młak źródłiskowych może być dalsze zarastanie roślinnością krzewiastą lub drzewiastą, albo szuwarem trzcinowym. procesy te mogą się nasilać zwłaszcza przy zaburzeniu warunków wodnych.</p> <p>Ad. 4. Zbyt intensywne koszenie ciężkim sprzętem może powodować uszkodzanie podłoża i runi. Zupełny brak działań ochrony czynnej może skutkować ekspansją niepożądanych gatunków oraz dalszym zarastaniem przez drzewa i krzewy.</p>
4.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	Brak występowania siedliska w obszarze objętym planem zadań ochronnych.		
5.	9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	<p>1) I02 – problematyczne gatunki rodzime</p> <p>2) E03.01 – pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych</p> <p>3) I01 – obce gatunki inwazyjne</p>		<p>Ad. 1. W drzewostanie występuje świerk pospolity. Miejscami podwyższony udział sosny zwyczajnej. W runie zaznacza się znaczny udział gatunków nitrofilnych, okrajkowych.</p> <p>Ad. 2. Wiele płatów siedliska w obszarze (zwłaszcza w rejonie Kusie) wykazuje objawy zaśmiecienia, a charakter odpadów sugeruje pochodzenie z gospodarstw domowych i rolnych.</p> <p>Ad. 3. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> w runie. W drzewostanie nielicznie kasztanowiec biały.</p> <p>Ad 4. Zubożenie strukturalne, deficyt martwego drewna oraz drzew</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis
		Istniejące	Potencjalne	
		4) J03.01 – zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska 5) B02.04 - usuwanie martwych i umierających drzew		biocenotycznych, neofityzacja, pinetyzacja, juwenalizacja, obniżony udział grabu w drzewostanie. Podwyższony udział gatunków wczesnosukcesyjnych w drzewostanie, w tym klonów. Ad. 5. Usuwanie martwych i umierających drzew powodujące zubożanie różnorodności biologicznej i ujednolicanie struktury przestrzennej.
			1) B02.02 – wycinka lasu 2) B02.04 - usuwanie martwych i umierających drzew	Ad. 1. W warunkach terenowych obszaru (lokalizacja płatów siedliska w strefie brzegowej rzeki lub na stromych skarpach, na krawędziach nisz źródłiskowych), wycinka drzew w płatach siedliska może stanowić zagrożenie dla siedliska. Ad. 2. Usuwanie martwych i umierających drzew powodujące zubożenie różnorodności biologicznej i ujednolicenie struktury przestrzennej.
6.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	1) E03.01 – pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych 2) I02 – problematyczne gatunki rodzime		Ad. 1. Zaśmiecanie odpadami pochodzącymi prawdopodobnie z gospodarstw domowych. Ad. 2. Podwyższony udział żarnowca miotlastego w okrajku kwaśnej dąbrowy.
			1) B02.02 – wycinka lasu	Ad. 1. W warunkach terenowych obszaru (wąski płat dojrzałej kwaśnej dąbrowy położony w obrębie stromej krawędzi niszy źródłiskowej) wycinka drzew może stanowić zagrożenie dla siedliska.
7.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	1) I01 – obce gatunki inwazyjne 2) E03.01 – pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych 3) J03.01 – zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska 4) B02.04 - usuwanie martwych i umierających drzew		Ad. 1. W fitocenozach powszechne jest występowanie inwazyjnego gatunku obcego – niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> . Ad. 2. Wiele płatów siedliska w obszarze (zwłaszcza w rejonie Kusie) wykazuje objawy zaśmiecania, a charakter odpadów sugeruje pochodzenie z gospodarstw domowych i rolnych. Ad. 3. Juwenalizacja, neofityzacja, uproszczenie strukturalne, deficyt martwego drewna. Ad. 4. Usuwanie martwych i umierających drzew powodujące zubożanie różnorodności biologicznej i ujednolicanie struktury przestrzennej.
			1) B02.02- wycinka lasu 2) J02.05 – modyfikowanie	Ad. 1. W warunkach terenowych obszaru (lokalizacja płatów siedliska zwykle na torfach lub humotorfach źródłiskowych albo w strefie brzegowej cieków), wycinka drzew w płatach siedliska, niezależnie od sposobu

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis
		Istniejące	Potencjalne	
			<p>funkcjonowania wód</p> <p>3) J02.03.02 – regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych</p> <p>4) J02.02 – usuwanie osadów (mułu)</p> <p>5) J02.07 – pobór wód z wód podziemnych</p> <p>6) M01.02- susze i zmniejszenie opadów</p>	
				<p>realizacji, stanowiłaby nieuniknione zagrożenie.</p> <p>Ad. 2-4. Potencjalnym zagrożeniem są modyfikacje (w szczególności regulowanie, pogłębianie, usuwanie namulów, żwiru, roślinności brzegowej, usuwanie powalonych drzew, rumoszu drzewnego, pogarszanie łączności cieku z terasą) cieków nad którymi rozwijają się łągi.</p> <p>Ad. 5. W związku ze źródłiskowym charakterem łągów w obszarze, wszystkie zagrożenia skutkujące modyfikacją zasilania źródłiskowego, w szczególności przez pobory z wód podziemnych, ale także przez inne naruszenia podziemnych warstw wodonośnych (nie tylko w granicach obszaru Natura 2000), stanowiłyby zagrożenie dla siedliska.</p> <p>Ad. 6. Utrzymujące się uciążliwe susze mogą doprowadzić do obniżenia poziomów wód gruntowych i powierzchniowych co będzie prowadzić do degradacji łągów.</p>